

EESTI KEELE AINEKAVA 6. klassile

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

6.–7. klassis on keskne eesmärk soodustada juhtiva ajupoolkera (valdavalt vasaku) analüütilise tegevuse (sh kõnepiirkondade) arengut. Kujundilises tunnetustegevuses kasvab märgatavalt verbaalse teabe osakaal, mis võimaldab tekstidest hangitud teabe põhjal luua uusi kujutlusi, mõista põhjustagajärg seoseid. Õpilaste verbaalsed mehhanismid ei ole veel iseseisvaks õpitegevuseks piisavad. Varasemaga võrreldes kasutatakse rohkem hargnenud korraldusi ning variatiivseid skemaatilisi vahendeid, suunatakse õpilasi abivahendeid ja töövõtteid valima, töövõtete eesmärke ja töösamme sõnastama (regulatsioonimehhanismide arendamine). Uue oskuse omandamisel nõutakse õpilastelt toiminguga kaasnevat kommenteerimist ja enesekontrolli sooritamiseks harjutamise käigus protsessile järgnevat kirjeldamist. Oluliseks peetakse oskust esitada koostegevuses kaaslastele soovitusi, leida ja parandada eksimusi. Töövõtete mehaanilist sooritamist aitab vältida sõnastuse varieerimine ja hoidumine reeglitest praktilise tegevuse toeta. Sõnavara mahu suurenemine, sõnatähenduste täpsustumine, uute semantiliste seoste loomine sõnade vahel tõstab keelekasutuse osakaalu tunnetustegevuses.

2. Õppeaine kirjeldus

Õpetamisel pööratakse 6.–7. klassis tähelepanu omadussõnadele: tähenduse täpsustamine ja diferentseerimine, rakendamine laiendina. Suunatakse enamlevinud sõnamoodustusmallide omandamist, sõnavormide rakendamist erinevates tähendustes, sõnade mõistmist ja kasutamist ülekantud tähenduses. Õpitakse leidma tekstist tundmatu tähendusega sõnu ja tuletama nende tähendust konteksti põhjal, märkama ja parandama semantilisi eksimusi sõnaühendites ja lausetes. Sõnaühendite moodustamisel on oluline seostada ühte sõna võimalikult paljude teistega. Eesmärk on harjutada (uue) teksti ladusat häälega lugemist. Lugemiskiiruse reguleerimisel lähtutakse iga õpilase suulise kõne tempost. Alustatakse lihtsate tekstilõikude vaikset ülesandega lugemise (s.o teabe otsimine) õppimist, esialgu vestluse teema sõnastamist kirjalikus tekstis. Korduval häälega lugemisel püütakse jõuda elementaarse ilmekuseni, mis suures osas sõltub lapse oma kõne ilmekusest ja teksti eelneva analüüsi tulemustest. Lihtsustatud õppe tekstikäsitluse eesmärkideks 6.–7. klassis on eri mõistmisstrateegiate kasutamine ja ümberjutustuse variantide harjutamine. Õpilaste

iseseisvuse suurendamiseks esitatakse ülesanded lähtuvalt teksti mõistmise strateegiast ja jutustamise liigist, arvestatakse lapse tekstianalüüsi oskuse kujunemise etappi. Harjutatakse ülesannete esitamist kaasõpilastele. Tekstis kirjeldatud keeruliste ja/või lastele vähetuntud stsenaariumite korral rakendatakse detailset analüüsi. Teksti sisu kokkuvõtte ja allteksti sõnastamine vajab veel õpetaja parafraseerimist, st kokkuvõtlikku sõnastamist ja konkretiseerimist. Tekstis orienteerumiseks lisandub valiklugemisele temaatilise lugemise õppimine, mis on ühtlasi eeldus temaatiliseks ja tegelase nimel jutustamiseks. Alustatakse kirjaliku ümberjutustuse õpetamist, mis esialgu vajab detailset etappide kaupa suunamist. Kirjutatud tekst loob järeltöö võimalused sisu ja sõnastuse puudujääkide leidmiseks ning parandamiseks, sh lausete muutmist kontekstisidusaks (sõnade järjekorra muutmine, samaviiteliste sõnade kasutamine). Praktilises lauseõpetuses tegeldakse lausete ühendamise, sisestamise ja laiendamisega. Kaheosaliste liitlausete mõistmist ja moodustamist harjutatakse mallide kaupa, lähtudes nende grammatilisest tähendusest. Kõnearenduse seisukohalt peetakse oluliseks, et õppija oskaks muuta lause kontekstisidusaks. Suunavate abivahenditena kasutatakse skeeme. Õpilaste tähelepanu pööratakse lauseid ja lauseosi siduvate sõnade tähendusele ning sõnajärjele. Harjutusmaterjali koostamisel lõimitakse keeleõpetust teiste õppeainetega, st kasutatakse teistele ainetele tüüpilisi lausekonstruktsioone ja aktiveeritakse vastavat sõnavara. Ärakirjaoskusi rakendatakse kirjalike ülesannete täitmisel kõikides õppeainetes. Ärakirjaharjutamise eesmärk on lausete või mitmest sõnast koosnevate lauseosade kaupa kirjutamine. Jätkub õigekirjaoskuste automatiseerimine, kasutatakse variatiivset harjutusmaterjali. Õpilasi suunatakse märkama õigekirja seisukohalt keerulisi häälikkoostisi sõnades enne kirjutamist, sooritama valikulist enesekontrolli, kasutama metakeelelisi operatsioone ortograafiareeglite rakendamiseks. Harjutatakse võõrsõnade hääldamist ja õigekirja. Oluline on vigade võimaliku põhjuse leidmine (sooritamata või valesti sooritatud toimingud/operatsioonid). Suhtlemisoskuste kujundamisel toetatakse kirjaliku dialoogi repliikide suunatud analüüsile: mida ja milleks öeldakse, kuidas eesmärk realiseeritakse (strateegia), kuidas repliiki hargnenult sõnastaks kõneleja ja kuulaja. Tähelepanu pööratakse otseselt sõnastamata teabetuletamisele. Kirjaliku dialoogi analüüsimise oskustele toetudes harjutatakse sobivate repliikide valimist olenevalt kirjeldatud situatsioonist.

3. Õppesisu

Suhtlemine ja suuline väljendusoskus. Verbaalsete väljendusvahendite kasutamine dialoogis (koostegevuses) sõltuvalt suhtlemise eesmärkidest ja

–normidest. Teabe küsimine kaaslastelt (õpetaja suunamisel). Teabeesitamine detailselt, valikuliselt ja abiga kokkuvõtlikult. Teiste ja oma intonatsiooni ning kehakeele märkamine õpetaja suunamisel. Tunnetustegevuse arendamine. Tähelepanu keskendamine iseseisvale tööle tekstiga. Õpiülesannete täitmine esitatud juhendite ja/või plaani järgi. Kaaslaste vastuste jälgimine ja täiendamine. Tegevusplaani koostamise harjutamine. Õpitud enesekontrollioskuste rakendamine. Teabekirjandusega tutvumine, kasutamine õpetaja juhendamisel: pilt-teatmeteos, tabel, graafiline joonis, sõnastik, Internet jne. Lause ja sõnavara. Lihtlause. Sõnaühend ja selle koostis: põhisõna ja laiend (täpsustav sõna). Sõnade semantiline ja grammatiline seos sõnaühendis. Kolmeosaline sõnaühend. Süntaksi- ja morfoloogiaküsimuse esitamine sõnavormile sõnaühendis. Alus ja öeldis kui põhisõnad lihtlause. Sõnade seos alus- ja öeldisrühmas. Lausete ühendamine, sisestamine ja laiendamine. Jutustava lause muutmine küsilauseteks. Mõistab ja kasutab õpitud liht- ja koondlausemalle; Koondlause. Korduvad alused või öeldised. Aluse korduvad laiendid (täiendid) ja öeldise korduvad laiendid (sihitised, määrused). Sõnade seosed koondlause. Sidesõnade (ja, ning, või, ega, ehk) mõistmine ja kasutamine. Lause tähenduse sõltumine sidesõnast. Koma koondlause. Koondlausete koostamine tuumlausetest (eelneva arutelu põhjal). põhjal). Liitlause. Liitlause osalausete ja sõnaühendi eristamine, väljendatud suhete mõistmine. Liitlause koostis, osalused, sidendid. Lauseosade äratundmine, sobitamine, lausetelõpetamine (sidesõna antud), lausete koostamine skeemide abil. Eesmärgi, põhjuse, tingimuste ja atribuutivsete tunnuste väljendamine liitlause. Põhjuse ja eesmärgi väljendavate osalausete eristamine (täendus, sidendid). Teabe erisuse ja samasuse mõistmine erineva struktuuriga lausetes (laiendatud lihtlause, liitlause). Nimisõna laiendamine täiendkõrvallausega (nimisõna pealause lõpus). Sidendid kes?, mis? ja nende käändevormid. Tekstisidusate lausete moodustamine: sõnajärje muutmine, siduvate ja samaviiteliste sõnade kasutamine. Sõnaliigid. Teadmiste süvendamine sõnaliikide kohta: üldistatud tähendus, sõnaliigi nimetused, morfoloogiaküsimused. Liitsõna ja sõnaühendi tähenduse eristamine. Nimisõna. Nimi ja nimetus. Suur algustäht raamatute, ajalehtede, ajakirjade pealkirjades ja kohanimes. Nimisõna algvorm, küsimused. Sõnade käändevormi koostis ainsuses (tüvi, lõpp) ja mitmuses (tüvi, tunnus, muutlõpp). Mitmuse tüve moodustamine, mitmuse tunnuse valimine, erandlik mitmuse tunnus kõne ja tütar tüüpi sõnades. Nimisõna käändevormid, vormi grammatilised tähendused, nende moodustamine skeemi ja kaasteksti abil. Käändevormide eristamine, rühmitamine ja kasutamine kohta, aega vm väljendatavate suhete järgi. Sõnavormi põhi- ja lisatähendus. Süntaksi- ja morfoloogiaküsimuste esitamine sõnavormidele sõnaühendis ja lauses. Nimisõna tuletamine (-ja, -mine, -ik, -nik). Tuletiste äratundmine, eristamine sõnavormist. Moodustatud sõnade tähendus, tuletiste rakendamine sõnaühendis ja lauses. Liitnimisõna. Täendus, koostis. Liitsõna

kohta küsimuse esitamine. Liitnimisõnade moodustamine: nimetavaline ja omastavaline liitumine. Liitnimisõnade rühmitamine põhisõna ja täiendsõna tähenduse järgi. Liitnimisõna kasutamine sõnaühendis ja lauses. Veaohtlikud häälikud liitsõnas. Omadussõna. Omadussõna sõnaühendis ja lauses, omadussõna algvorm, küsimused. Omadussõnade mõistmine ülekantud tähenduses. Omadussõna roll allrühmade nimetustes (kõrged/madalad majad). Omadussõnade moodustamine: liitmine, tuletamine (-nik; -lik, -ne, -line). Moodustatud sõnade tähendus, tuletiste rakendamine sõnaühendis ning lauses. nud-, tud-, mata-, v-, tav-vormid täiendina. Tuletatud omadussõnade kasutamine kaastekstis (kirjeldus). Omadussõnade vormi muutmine koos nimisõnadega. Võrdlusastmed, nende sõnastamine sõltuvalt kaastekstist. Võrdlus pöördkonstruktsioonid (Vend on noorem kui õde. –Õde on vanem kui vend.). Arvsõna. Põhi-ja järgarvud ning neile vastavad arvsõnad (10 000 piires). Arvsõnade ja numbrite vastavuse mõistmine, numbrite asendamine arvsõnaga ja vastupidi. Arvsõnade lugemine ja kirjutamine. Arvsõnade ja nende muutevormide mõistmine ja kasutamine suulises ning kirjalikus tekstis. Rooma numbrid (I–XX) ja vastavad arvsõnad. Tegusõna. Tegusõna ja selle laiendid lauses. Tegusõna arv ja pöörded. Isikuliste asesõnade ja tegusõnavormide seos. Jaatav ja eitav kõne. Oleviku-ja lihtmineviku, täis-ja ennemineviku vormide tähendus: kõne aeg, tegevuse aeg, tegevuste aegade võrdlemine, seletamine graafilise ajateljje abil. Tegusõnavormide moodustamine skeemide abil, tegusõnavormide leidmine ja kasutamine lauses. Umbisikuline tegumood: vormide tähendus, moodustamine analoogia põhjal. Ühendteigusõna: koostis, tähendus, komponentide leidmine lauses. Ühendteigusõna kasutamine sõnaühendis ja lauses. Kõneviisid: vormide tähenduse mõistmine lauses, vormide moodustamine (valdavalt skeemide, vajadusel analoogia abil) ja kasutamine lauses. Tingimuslausete mõistmine ja koostamine. Liitsõna. Tuletusliited liitsõnades, liitsõna tähenduse mõistmine (teiste ainete sõnavara). Võõrsõna tunnused. Lugemine ja orienteerumine tekstis. Juhtiv lugemisviis on 6. klassis üleminek lugemisele süntagmade kaupa, 7. klassis süntagmaatiline lugemine. Foneemanalüüs. Veaohtlikud häälikud. Analüüsi iseseisvuse harjutamine (abivahendite valikuline kasutamine kirjutamise ettevalmistaval etapil, enesekontrolliks). Uue teksti lugemine. Sisult ja keeleliselt jõukohase teksti sõnahaaval ja/või ladus (süntagmaade kaupa) häälega lugemine. Mõne lihtsama lõigu lugemine endamisi (kuni 1/3 tekstist). Lugemise harjutamine. Ladususe ja ilmekuse harjutamine. Õpitud teksti ladus lugemine kõne tempos ja sobiva tooniga. Sõnavaratöö. Teksti mõistmiseks oluliste võõraste sõnade ja väljendite selgitamine enne lugemist. Tundmatute sõnade leidmine korduval lugemisel (õpetaja juhendamisel). Väljendite tähendusnüansside ja emotsionaalse värvingu selgitamine kaasteksti toel. Autoriteksti keeleline analüüs: tegelasi ja tegevusi kirjeldavad sõnad, arhaismid, tegelaste sõnavara, ülekantud tähendusega väljendid ja tuletised.

Sünonüümide ja samaviiteliste sõnade kasutamine küsimustele vastates. Vestluses kasutatud sõnade ja autori sõnavara võrdlemine. Võrdluste ja metafooride selgitamine õpetaja juhendamisel. 5–6 sõna või väljendi aktiveerimine teksti analüüsides ja taastades. Teksti analüüs. Sisuliste ja keeleliste ülesannete täitmine endamisi lugedes. Kõikide mõistmisstrateegiate valikuline suunatud rakendamine. Rõhuasetus on lausetevaheliste mõtteseoste leidmisel ja puuduva teabe tuletamisel. Seletuste põhjendamine valiklugemiseleel. Dialogi analüüs. Repliikide või hargnenud ütluse eesmärgi ja strateegia suunatud sõnastamine. Ütluste hargnenud sõnastamine kõneleja ja kuulaja seisukohalt. Vastusrepliigi seostamine eelneva ütlusega. Emotsioonisõnavara tähenduse täpsustamine. Sõnastuse otstarbekuse ja sobivuse hindamine õpetaja suunamisel (otsustamine õpetaja esitatud variantide põhjal, tähelepanu suunamine tekstis kirjeldatud situatsioonile). Valiklugemine. Sõnade, lausete ja lõikude leidmine mõistmisstrateegiast lähtuva või asukohale viitava korralduse järgi. Lõigu sisu kokkuvõttele ja/või alltekstile viitavate lausete leidmine lõigust. Teabe märgistamine tekstis (sõnade, sõnaühendite, lauseosade ja lausete joonimine või tähistamine markeriga). Lause sisu ja mõtte väljendamine oma sõnadega, sõnastuse täiendamine ja parandamine vabade laiendite lisamise ning sünonüümide kasutamisega (õpetaja juhendamisel). Teksti jaotamine lõikudeks, lõikude pealkirjastamine. Teksti pealkirjastamine, olemasoleva pealkirja ümbersõnastamine. Tekstide seostamine ühiskondlik-ajaloolise taustaga, põhjus-tagajärg seoste selgitamine ajas ja ruumis, nende täpsustamine ühiselt. Sündmuste ja käitumisaktide ahela suunatud mõtestamine. Kujutluspiltide täpsustamisteksti põhjal: käitumisaktide ja keeruliste stseenide suunatud analüüsimine, objektide ja tegelaste tunnuste ning omaduste teadvustamine. Küsimuste esitamine kaaslastele. Küsimuste esitamine kaaslastele tekstis kirjeldatud sündmuste ja tegevuste põhjuse, tagajärje ning eesmärgi kohta (õpetaja suunamisel). Tegelaste käitumise analüüs. Tegelaste käitumise võrdlemine, nende omavaheliste suhete selgitamine. Hinnangu andmine tegelaste käitumisele, hinnangu põhjendamine motiivi/eesmärgi ja tulemuse vahekorra lähtuvalt. Eetilise ja emotsionaalse hinnangu võimaliku erisuse teadvustamine (Käitus õigesti/valesti, meeldib/ei meeldi). Soovituste esitamine kaaslastele. Soovituste esitamine kaaslastele, annab hinnangu tekstis kirjeldatud tegelas(t)e käitumisele. Teksti peamõtte sõnastamine. Lõigu ja teksti sisukokkuvõtte ja allteksti sõnastamine, seostamine teksti sisuga. Individuaalse sõnastuse täpsustamine ühisvestluses. Peamõtte seostamine õpilaste kogemustega ja/või käitumisega. Teksti taastamine. Tekstilähedane valikjutustamine, olustikusituatsioonide kirjeldamine (“suulise pildi” maalimine). Abistavad võtted ja vahendid: õpetaja repliigid, kava, tugisõnad (sõnaühendid), avatud lugemik, mõttelünkadega teesid („mälukava”). Õpetaja ja õpilase vahelduv tekstilähedane jutustamine. Kokkuvõtliku jutustamise õppimine, oluliste lausete valimine, üldistava sisuga lausete

moodustamine, kavapunktide täiendamine, lõigu ühine lühendamine, jutustuse plaani esitamine. Kaaslaste jutustamise jälgimine ja täiendamine (aluseks võrdlus autoritekstiga). Tegelasuku iseloomustamine plaani järgi. Kirjaliku teksti koostamine. Tekstilähedase lühikese kirjaliku ümberjutustuse ühine koostamine kava ja tugisõnade abil, tekstilõikude laiendamine lausetega. Osaoskuste harjutamine: erisuguse sõnastusega tekstide sobivuse võrdlemine, lausete ja lõikude järjestamine, lausete seostamine, mõttelünkade sisu tuletamine ja sõnastamine, koostatud teksti sisuline ja formaalne parandamine. Kirjutamine. Ärakiri. Kirjutamine sõnarühmade, lühikeste lausete ja osalausete kaupa. Õigekiri. Veohtlike häälikute õige märkimine peamiselt iseseisvalt, kaasneva ja eelneva enesekontrolli harjutamine, sh teistes ainetes kasutatud tekstide parandamine. Võõrhäälikud ja võõrtähed, sõnade õige hääldamine. Võõrsõna tunnused (g, b, d sõna algul, võõrtähed, pikk või ülipikk täishäälik järgsilbis), õigekiri. Õpitud lõppude, tunnuste ja liidete õigekiri. Kirjavahemärkide kasutamine lauses. Kirjalike tööde kogumaht ühes õppetunnis on 45–55 sõna. Keeleteadmised ja –oskused. Täis-ja kaashäälikute eristamine. Orienteerumine tähestikus, tähestiku kasutamine. Võõrhäälikute ja -tähtede tundmine, võõrhäälikute hääldamine, võõrsõnade äratundmine tunnuste järgi. Võõrhäälikute ja -tähtede tundmine, võõrhäälikute hääldamine, võõrsõnade äratundmine tunnuste järgi. Alus-ja öeldisrühma ning osalausete äratundmine. Süntaksi-ja morfoloogiaküsimuste kasutamine keelendeid analüüsides ja moodustades. Sõnavormi analüüsimine ja rakendamine eri funktsioonides. Sõnade tuletamine õpitud liidetega. Tarbekiri. Lihtsamate tarbekirjade koostamine: kirjalik teade, õnnitluskaardid. Vormistamine paberil ja arvutis.

4. Hindamine

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste) ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute või numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Õpilasi hinnatakse Valga Põhikooli hindamisjuhendi järgi. Hindamise vormidena kasutatakse õppimist toetavat väljundipõhist ja kokkuvõtvat hindamist.

Õppeaine: Eesti keel, LÕK 6. klass, 6 tundi nädalas, kokku 210 tundi

Kohustuslik (tundi)	teema/maht Õpitulemused (kohustuslike teemade kohta) Õpipädevused (õpioskused)	Metoodilised soovitusel (jaotus kolmeks õppemeetodite rühmaks: frontaalne töö-F; koosõppimine-K; iseõppimine – I)	Soovitusel lõimingu osas (jaotus kolmeks: üldpädevused (ka valdkonnapädevus) – ÜV; läbivad teemad – L; teised ained – T, kusjuures sulgudes tuuakse teema)	Soovitusel hindamise osas (hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi, kuid ei hinnata hoiakuid ja väärtusi)
Kõnearendus ja keeleõpetus (105 tundi) 1. Täishäälikud ja kaashäälikud 2. Tähestik 3. Veaohtlikud häälikud sõnas	Kirjutab sõnu õigesti, kasutab vajadusel individuaalseid abivahendeid; teeb ära kirja lauseosade või lühikeste lausete kaupa ja kontrollib tulemust.	Meetodid: K:tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine. Töö korrektne vormistamine, kuupäeva kirjutamine, töö puhtus. Teksti ära kirja tahvlilt, õpikust.	Üldpädevused (8): Kultuuri ja väärtus-, sotsiaalne ja kodaniku-, enesemääratlus-, õpisuhtlus-, matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane ettevõtlikkus- ning digipädevus	Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine: Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.

<p>4. Kaksiktäishäälik ja kaashäälikuühend</p> <p>5. Võõrhäälikud ja –tähed. Võõrsõna tunnused.</p> <p>6. Sõnaühend ja lause</p> <p>7. Sõna algvorm ja ainsuse tüvi</p> <p>8. Mitmuses oleva käändsõna koostis (tüvi, tunnus, muutelõpud)</p> <p>9. Nimisõna</p> <p>10. Sõna käändevormid: alaleütlev kääne, alalütlev kääne, alaltütlev kääne, sisseütlev kääne, seesütlev kääne, seestütlev kääne, saav kääne, rajav kääne, olev</p>	<p>teab võõrhäälikud ja võõrtähti; teab võõrsõna tunnused (g, b, d sõna algul, võõrtähed, pikk või ülipikk täishäälik järgsilbis);</p> <p>analüüsib sõnavormi koostist ja tähendust;</p> <p>moodustab sõnavorme, oskab suunamisel esitada süntaksi-ja morfoloogiaküsimusi;</p>	<p>I: kirjutatu kontrollimine õpiku järgi. Oma kirjavea parandamine.</p> <p>Meetodid: K:tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine.</p> <p>Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine.</p> <p>Töö korrektne vormistamine, kuupäeva kirjutamine, töö puhtus. Teksti ärakiri tahvlilt, õpikust.</p> <p>I: kirjutatu kontrollimine õpiku järgi. Oma kirjavea parandamine.</p> <p>Meetodid: K:tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine.</p>	<p>Valdkonnapädevused: õpipädevus: kuulamis- ja lugemisoskus, eri liiki tekstide mõistmine, fakti ja arvamuse eristamine, eri allikatest teabe hankimine ja selle kriitiline kasutamine, eri liiki tekstide koostamine ning oma arvamuse kujundamine ja sõnastamine; funktsionaalne lugemisoskus, suuline ja kirjalik väljendusoskus, tekstiloom</p> <p>Läbivad teemad</p>	<p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p>
--	--	---	--	---

<p>kääne, ilmaütlev kääne, kaasaütlev kääne.</p> <p>11. Käänevormide eristamine, rühmitamine väljendatavate suhete järgi</p> <p>12. Tegusõna</p> <p>Tegevust ja seisundit väljendavad sõnad. Tegusõna arv ja pöörded. Isikulised asesõnad. Jaatav ja eitav kõne. Olevik ja minevik. Umbisikuline tegumood. Ühendteigusõna. Tingiv kõneviis. Tingimuslausete koostamine. Kaudne kõneviis</p> <p>13. Arvsõna</p>	<p>kasutab sõnade õpitud muutevorme eri funktsioonides (teigusõna muutevorme õpetaja abiga);</p>	<p>Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine.</p> <p>Töö korrektne vormistamine, kuupäeva kirjutamine, töö puhtus. Teksti ärakiri tahvlilt, õpikust.</p> <p>I: kirjutatu kontrollimine õpiku järgi. Oma kirjavea parandamine.</p> <p>Meetodid:</p> <p>K:tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine.</p> <p>Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine.</p> <p>Töö korrektne vormistamine, kuupäeva kirjutamine, töö puhtus. Teksti ärakiri tahvlilt, õpikust.</p> <p>I: kirjutatu kontrollimine õpiku järgi. Oma kirjavea parandamine.</p>	<p>L: „Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng“ (teemakohased tekstid, suuline arutelu)</p> <p>"Väärtused ja kõlblus" (lugemispalad, ilukirjandus, analüüs, arutelu, rollimängud, dramatiseeringud)</p> <p>„Tervis ja ohutus“ (teemakohased tekstid, suuline arutelu)</p> <p>„Kultuuriline identiteet“ ((ette)lugemispalad, arutelud, rahvaluule, luuletused, muinasjutud, ajakirjandus,</p>	<p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p>
--	--	--	---	--

<p>Põhi-ja järgarvud ning neile vastavad arvsõnad (10 000 piires).</p> <p>Arvsõnade ja numbrite vastavuse mõistmine, numbrite asendamine arvsõnaga ja vastupidi. Arvsõnade lugemine ja kirjutamine.</p> <p>Arvsõnade ja nende muutevormide mõistmine ja kasutamine suulises ning kirjalikus tekstis.</p> <p>Rooma numbrid (I–XX) ja vastavad arvsõnad.</p> <p>14. Omadussõna</p> <p>Omadussõna sõnaühendis ja lauses, omadussõna algvorm, küsimused.</p>	<p>Teab põhi-ja järgarve ning neile vastavaid arvsõnu (10 000 piires).</p>	<p>Meetodid:</p> <p>K:tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine.</p> <p>Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine.</p> <p>Töö korrektne vormistamine, kuupäeva kirjutamine, töö puhtus.</p> <p>Teksti ärakiri tahvlilt, õpikust.</p> <p>I: kirjutatu kontrollimine õpiku järgi. Oma kirjavea parandamine.</p> <p>Meetodid:</p> <p>K:tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine.</p> <p>Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine.</p>	<p>rahvaluulega tutvumine, teatrietenduste külastus)</p> <p>„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ (teemakohased tekstid, koostöö, rollimängud, arutelu, loovtöö)</p> <p>„Teabekeskond“ (meedia kasutus, visuaalse teksti analüüs, teabe ja õppetekstid, internetikasutus)</p> <p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ (õppeaasta eesmärkide püstitamine, erinevad</p>	<p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p>
--	--	--	--	---

<p>Omadussõnade mõistmine ülekantud tähenduses.</p> <p>Omadussõna roll allrühmade nimetustes (kõrged/madalad majad).</p> <p>Omadussõnade moodustamine: liitmine, tuletamine (-nik; -lik, -ne, -line).</p> <p>Moodustatud sõnade tähendus, tuletiste rakendamine sõnaühendis ning lauses.</p> <p>nud-, tud-, mata-, v-, tav-vormid täiendina.</p> <p>Tuletatud omadussõnade kasutamine kaastekstis (kirjeldus).</p>	<p>Oskab leida omadussõna sõnaühendis ja lauses, moodustada omadussõna algvormi, esitada küsimust;</p> <p>omadussõnade mõistmine ülekantud tähenduses;</p> <p>teab omadussõnade moodustamise võtteid;</p>	<p>Töö korrektne vormistamine, kuupäeva kirjutamine, töö puhtus.</p> <p>Teksti ära kiri tahvlilt, õpikust.</p> <p>I: kirjutatu kontrollimine õpiku järgi. Oma kirjavea parandamine.</p> <p>Meetodid:</p> <p>K:tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine.</p> <p>Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine.</p> <p>Töö korrektne vormistamine, kuupäeva kirjutamine, töö puhtus.</p> <p>Teksti ära kiri tahvlilt, õpikust.</p> <p>I: kirjutatu kontrollimine õpiku järgi. Oma kirjavea parandamine.</p>	<p>tekstid tegevusalade ja ametite kohta, arutelu, rollimängud, dramatiseering, suuline väljendusoskus, loomekonkurssidel esinemine)</p> <p>Teised ained:</p> <p>matemaatika (mõistab teksti, võrdleb, rühmitab, mõistab tabelit, diagrammi, vastab küsimustele)</p> <p>muusikaõpetus (avaldab arvamust kuuldu kohta, jutustab läbielatud sündmusest, esitab lauluteksti</p>	<p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades</p>
--	---	---	---	--

<p>Omadussõnade vormi muutmine koos nimisõnadega. Võrdlusastmed, nende sõnastamine sõltuvalt kaastekstist.</p> <p>Võrdluspöördkonstruktsioonid (Vend on noorem kui õde. –Õde on vanem kui vend</p> <p>15. Liitsõna</p> <p>Tähendus, koostis.</p> <p>Liitsõna kohta küsimuse esitamine. Liitnimisõnade moodustamine: nimetavaline ja omastavaline liitumine. Liitnimisõnade rühmitamine põhisõna ja täiendsõna tähenduse järgi.</p>	<p>moodustab liitsõnu ja tuletisi õpitud mallide ulatuses, mõistab liitsõnade ja tuletiste tähendust</p>	<p>Kirjeldamine, võrdlemine, arutelu, paaristöö, küsimuste moodustamine, küsimustele vastamine, oma töö/idee esitlemine, oma arvamuse avaldamine, rollimängud, dialoogi/dramatiseeringu koostamine</p> <p>teabe leidmine ja selle kriitiline analüüsimine</p> <p>olulise eristamine ebaolulisest võrdlemine</p> <p>meedia kasutamine</p> <p>visuaalse teksti analüüs</p> <p>teksti /kaaslase kuulamine</p> <p>kuuldule hinnangu andmine</p> <p>kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel</p> <p>kuuldud teksti kokkuvõtte sõnastamine</p> <p>kuuldu põhjal tegutsemine</p>	<p>peast, vastab küsimustele)</p> <p>loodusõpetus (mõistab teksti, töötab tekstiga juhiste alusel, vastab küsimustele loetu kohta, vaatleb sihipäraselt, kirjeldab nähtut ning märkab erinevusi ja sarnasusi, avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu, loetu kohta, loeb ja mõistab kaarti)</p> <p>inimeseõpetus (mõistab teksti, töötab tekstiga juhiste alusel, vastab küsimustele loetu kohta, vaatleb sihipäraselt, kirjeldab nähtut ning märkab</p>	<p>numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p>
--	--	---	--	--

<p>Jutustava lause muutmine küsilauseteks.</p> <p>18. Koondlause</p> <p>Korduvad alused või öeldised. Aluse korduvad laiendid (täiendid) ja öeldise korduvad laiendid (sihitised, määrused). Sõnade seosed koondlauses. Sidesõnade (ja, ning, või, ega, ehk) mõistmine ja kasutamine. Lause tähenduse sõltumine sidesõnast. Koma koondlauses. Koondlausetest koostamine tuumlausetest (eelneva arutelu põhjal).</p> <p>19. Liitlause</p>		<p>analüüsimine</p> <p>olulise eristamine ebaolulisest</p> <p>võrdlemine</p> <p>meedia kasutamine</p> <p>visuaalse teksti analüüs</p> <p>teksti /kaaslase kuulamine</p> <p>kuuldule hinnangu andmine</p> <p>kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel</p> <p>kuuldud teksti kokkuvõtte sõnastamine</p> <p>kuuldu põhjal tegutsemine</p> <p>oluliste mõistete ja seoste leidmine</p> <p>sõnavaramängud</p> <p>ringmängud</p> <p>IKT vahendite kasutamine</p> <p>Projektõpe</p> <p>Kirjeldamine, võrdlemine, arutelu, paaristöö, küsimuste</p>	<p>võõrkeel (loeb eakohast teksti, toimib sõnumi või juhendi järgi, loeb nii häälega kui ka endamisi ladusalt, teksti mõistes, loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga, töötab tekstiga juhiste alusel, vastab suulistele ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta)</p> <p>„Teabekeskond“</p> <p>(meedia kasutus, visuaalse teksti analüüs, teabe ja</p>	<p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p>
--	--	--	---	--

<p>Liitlause eristamine liht-ja koondlausest. Osalused ja nende semantilised seosed.</p> <p>Tegevus ja selle eesmärgi väljendamine liitlausega.</p> <p>Põhjuslike suhete väljendamine liitlausega.</p> <p>Nimisõna laiendamine täiendkõrvallausega.</p> <p>20. Tarbekiri</p> <p>Lihtsamate tarbekirjade koostamine: kirjalik teade, õnnitluskaardid.</p> <p>Vormistamine paberil ja arvutis.</p> <p>Lugemine (105 tundi)</p> <p>1. Uue teksti lugemine</p>	<p>mõistab kaheosaliste liitlause tähendust, eristab osalusetega väljendatud suhteid ja seoseid.</p> <p>koostab lihtsamaid tarbekirju;</p> <p>loeb jõukohast tundmatut teksti peamiselt süntagmade kaupa;</p>	<p>moodustamine, küsimustele vastamine, oma töö/idee esitlemine, oma arvamuse avaldamine, rollimängud, dialoogi/dramatiseeringu koostamine</p> <p>teabe leidmine ja selle kriitiline analüüsimine</p> <p>olulise eristamine ebaolulisest võrdlemine</p> <p>meedia kasutamine</p> <p>visuaalse teksti analüüs</p> <p>teksti /kaaslase kuulamine</p> <p>kuuldud hinnangu andmine</p> <p>kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel</p> <p>kuuldud teksti kokkuvõtte sõnastamine</p> <p>kuuldu põhjal tegutsemine</p> <p>oluliste mõistete ja seoste leidmine</p> <p>sõnavaramängud</p>	<p>õppetekstid, internetikasutus)</p> <p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ (õppeaasta eesmärkide püstitamine, erinevad tekstid tegevusalade ja ametite kohta, arutelu, rollimängud, dramatiseering, suuline väljendusoskus, loomekonkurssidel esinemine)</p>	<p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamismudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas</p>
---	---	--	---	---

<p>tähendusnüansside ja emotsionaalse värvingu selgitamine kaasteksti toel. Autoriteksti keeleline analüüs: tegelasi ja tegevusi kirjeldavad sõnad, arhaismid, tegelaste sõnavara, ülekantud tähendusega väljendid ja tuletised. Sünonüümide ja samaviiteliste sõnade kasutamine küsimustele vastates. Vestluses kasutatud sõnade ja autori sõnavara võrdlemine. Võrdluste ja metafooride selgitamine õpetaja juhendamisel. 5–6 sõna või väljendi aktiveerimine teksti analüüsid ja taastades.</p> <p>4. Teksti analüüs</p>	<p>taastab tekstilõikude sisu (valikjutustamine), oskab jutustamiseks valida ja kasutada abivahendeid;</p>	<p>oma arvamuse avaldamine, rollimängud, dialoogi/dramatiseeringu koostamine</p> <p>teabe leidmine ja selle kriitiline analüüsimine</p> <p>olulise eristamine ebaolulisest võrdlemine</p> <p>meedia kasutamine</p> <p>visuaalse teksti analüüs</p> <p>teksti /kaaslase kuulamine</p> <p>kuuldud hinnangu andmine</p> <p>kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel</p> <p>kuuldud teksti kokkuvõtte sõnastamine</p> <p>kuuldu põhjal tegutsemine</p> <p>oluliste mõistete ja seoste leidmine</p> <p>sõnavaramängud</p> <p>ringmängud</p> <p>IKT vahendite kasutamine</p>	<p>kujundamine ja sõnastamine; funktsionaalne lugemisoskus, suuline ja kirjalik väljendusoskus, tekstiloome</p> <p>Läbivad teemad</p> <p>L: „Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng“ (teemakohased tekstid, suuline arutelu)</p> <p>"Väärtused ja kõlblus" (lugemispalad, ilukirjandus, analüüs, arutelu, rollimängud, dramatiseeringud)</p>	<p>numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades</p>
---	--	--	--	---

<p>Sisuliste ja keeleliste ülesannete täitmine endamisi lugedes. Kõikide mõistmisstrateegiate valikuline suunatud rakendamine. Rõhuasetus on lausetevaheliste mõtteseoste leidmisel ja puuduva teabe tuletamisel. Seletuste põhjendamine valiklugemise teel.</p> <p>5. Dialoogi analüüs</p> <p>Dialoogi ütluse/repliigi eesmärkide ja strateegiate (õpetaja sõnastuses) sobitamine tekstis esineva otsekõnega.</p> <p>Puuduva teabe tuletamine nii kuulaja kui ka kõneleja seisukohast lähtuvalt.</p>	<p>kirjeldab situatsioone ja objekte plaani alusel;</p> <p>kasutab eri tüüpi dialoogirepliike koostegvuses, teeb kokkuvõtteid ühistegvusest;</p>	<p>Projektõpe.</p> <p>Kirjeldamine, võrdlemine, arutelu, paaristöö, küsimuste moodustamine, küsimustele vastamine, oma töö/idee esitlemine, oma arvamuse avaldamine, rollimängud, dialoogi/dramatiseeringu koostamine</p>	<p>„Tervis ja ohutus“ (teemakohased tekstid, suuline arutelu)</p> <p>„Kultuuriline identiteet“ ((ette)lugemispaalad, arutelud, rahvaluule, luuletused, muinasjutud, ajakirjandus, rahvaluulega tutvumine, teatrietenduste külastus)</p> <p>„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ (teemakohased tekstid, koostöö, rollimängud, arutelu, loovtöö)</p> <p>„Teabekeskond“ (meedia kasutus,</p>	<p>numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades</p>
---	--	---	---	---

<p>6. Valiklugemine</p> <p>Sõnade, lausete ja lõikude leidmine</p> <p>mõistmisstrateegiast lähtuva või asukohale viitava korralduse järgi. Lõigu sisu kokkuvõttele ja/või alltekstile viitavate lausete leidmine lõigust. Teabe märgistamine tekstis (sõnade, sõnaühendite, lauseosade ja lausete joonimine või tähistamine markeriga). Lause sisu ja mõtte väljendamine oma sõnadega, sõnastuse täiendamine ja parandamine vabade laiendite lisamine ning sünonüümide kasutamisega (õpetaja juhendamisel). Teksti</p>	<p>täidab valiklugemise ülesandeid õpitud teksti ladusalt häälega või endamisi vaikselt lugedes;</p> <p>annab tekstilähedaselt edasi tekstilõikude sisu, pealkirjastab</p>	<p>teabe leidmine ja selle kriitiline analüüsimine</p> <p>olulise eristamine ebaolulisest võrdlemine</p> <p>meedia kasutamine</p> <p>visuaalse teksti analüüs</p> <p>teksti /kaaslase kuulamine</p> <p>kuuldude hinnangu andmine</p> <p>kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel</p> <p>kuuldud teksti kokkuvõtte sõnastamine</p> <p>kuuldu põhjal tegutsemine</p> <p>oluliste mõistete ja seoste leidmine</p> <p>sõnavaramängud</p> <p>ringmängud</p> <p>IKT vahendite kasutamine</p> <p>Projektõpe</p>	<p>visuaalse teksti analüüs, teabe ja õppetekstid, (internetikasutus)</p> <p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ (õppeaasta eesmärkide püstitamine, erinevad tekstid tegevusalade ja ametite kohta, arutelu, rollimängud, dramatiseering, suuline väljendusoskus, loomekonkurssidel esinemine)</p> <p>Teised ained:</p> <p>matemaatika (mõistab teksti, võrdleb, rühmitab, mõistab</p>	<p>numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p> <p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p>
--	--	--	--	--

<p>jaotamine lõikudeks, lõikude pealkirjastamine. Teksti pealkirjastamine, olemasoleva pealkirja ümbersõnastamine. Tekstide seostamine ühiskondlik-ajaloolise taustaga, põhjustagajärg seoste selgitamine ajas ja ruumis, nende täpsustamine ühiselt. Sündmuste ja käitumisaktide ahela suunatud mõtestamine.</p> <p>Kujutluspiltide täpsustamine teksti põhjal: käitumisaktide ja keeruliste stseenide suunatud analüüsimine, objektide ja tegelaste tunnuste ning omaduste teadvustamine.</p>	<p>lõike ja osaleb sõnastuse täpsustamisel;</p>	<p>Kirjeldamine, võrdlemine, arutelu, paaristöö, küsimuste moodustamine, küsimustele vastamine, oma töö/idee esitlemine, oma arvamuse avaldamine, rollimängud, dialoogi/dramatiseeringu koostamine</p> <p>teabe leidmine ja selle kriitiline analüüsimine</p> <p>olulise eristamine ebaolulisest.</p>	<p>tabelit, diagrammi, vastab küsimustele)</p> <p>muusikaõpetus (avaldab arvamust kuuldu kohta, jutustab läbielatud sündmusest, esitab lauluteksti peast, vastab küsimustele)</p> <p>loodusõpetus (mõistab teksti, töötab tekstiga juhiste alusel, vastab küsimustele loetu kohta.</p> <p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ (õppeaasta eesmärkide</p>	<p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p>
---	---	---	--	--

<p>7. Küsimuste esitamine kaaslastele</p> <p>Küsimuste esitamine kaaslastele tekstis kirjeldatud sündmuste ja tegevuste põhjuse, tagajärje ning eesmärgi kohta (õpetaja suunamisel).</p>	<p>Esitab õpetaja abiga küsimusi kaaslastele tekstis kirjeldatud sündmuste ja tegevuste põhjuse, tagajärje ning eesmärgi kohta;</p>	<p>Kirjeldamine, võrdlemine, arutelu, paaristöö, küsimuste moodustamine, küsimuste vastamine, oma töö/idee esitlemine, oma arvamuse avaldamine, rollimängud, dialoogi/dramatiseeringu koostamine</p> <p>teabe leidmine ja selle kriitiline analüüsimine</p>	<p>püstitamine, erinevad tekstid tegevusalade ja ametite kohta, arutelu, rollimängud, dramatiseering, suuline väljendusoskus, loomekonkurssidel esinemine)</p> <p>Teised ained:</p>	<p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p>
<p>8. Tegelasete käitumise analüüs</p> <p>Tegelasete käitumise võrdlemine, nende omavaheliste suhete selgitamine. Hinnangu andmine tegelaste käitumisele, hinnangu põhjendamine motiivi/eesmärgi ja tulemuse vahekorra lähtuvalt.</p>	<p>annab hinnangu tekstis kirjeldatud tegelas(t)e käitumisele;</p> <p>annab hinnangu tekstis kirjeldatud tegevusaktidele ning põhjendab seda;</p>	<p>olulise eristamine ebaolulisest võrdlemine</p> <p>meedia kasutamine</p> <p>visuaalse teksti analüüs</p> <p>teksti /kaaslase kuulamine</p> <p>kuuldud hinnangu andmine</p> <p>kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel</p> <p>kuuldud teksti kokkuvõtte sõnastamine</p>	<p>matemaatika (mõistab teksti, võrdleb, rühmitab, mõistab tabelit, diagrammi, vastab küsimustele)</p> <p>muusikaõpetus (avaldata arvamust kuuldu kohta, jutustab läbielatud sündmusest, esitab lauluteksti</p>	<p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p>

<p>Eetilise ja emotsionaalse hinnangu võimaliku erisuse teadvustamine (Käitus õigesti/valesti, meeldib/ei meeldi). Soovituste esitamine kaaslastele.</p> <p>9. Teksti peamõtte sõnastamine</p> <p>Lõigu ja teksti sisukokkuvõtte ja allteksti sõnastamine, seostamine teksti sisuga. Individuaalse sõnastuse täpsustamine ühisvestluses.</p> <p>Peamõtte seostamine õpilaste kogemustega ja/või käitumisega.</p> <p>10. Teksti taastamine</p> <p>Tekstilähedane valikjutustamine,</p>	<p>leiab tekstist küsimustekorralduste järgi sõnu, lauseid ja lõike, osaleb lõigu ja teksti peamõtte sõnastamisel;</p>	<p>kuuldu põhjal tegutsemise oluliste mõistete ja seoste leidmine</p> <p>sõnavaramängud</p> <p>ringmängud</p> <p>IKT vahendite kasutamine</p> <p>Projektõpe</p> <p>Kirjeldamine, võrdlemine, arutelu, paaristöö, küsimuste moodustamine, küsimustele vastamine, oma töö/idee esitlemine, oma arvamuse avaldamine, rollimängud, dialoogi/dramatiseeringu koostamine</p> <p>teabe leidmine ja selle kriitiline analüüsimine</p>	<p>peast, vastab küsimustele)</p> <p>loodusõpetus (mõistab teksti, töötab tekstiga juhiste alusel, vastab küsimustele loetu kohta.</p> <p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ (õppeaasta eesmärkide püstitamine, erinevad tekstid tegevusalade ja ametite kohta, arutelu, rollimängud, dramatiseering, suuline väljendusoskus, loomekonkurssidel esinemine)</p>	<p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p>
---	--	---	--	--

<p>olustikusituatsioonide kirjeldamine (“suulise pildi” maalimine). Abistavad võtted ja vahendid: õpetaja repliigid, kava, tugisõnad (sõnaühendid), avatud lugemik, mõttelünkadega teesid („mäluksava”). Õpetaja ja õpilase vahelduv tekstilähedane jutustamine. Kokkuvõtliku jutustamise õppimine, oluliste lausete valimine, üldistava sisuga lausete moodustamine, kavapunktide täiendamine, lõigu ühine lühendamine, jutustuse plaani esitamine. Kaaslaste jutustamise jälgimine ja täiendamine (aluseks võrdlus autoritekstiga). Tegelasuku</p>	<p>Abiga jutustab tekstilähedaselt, õpib kokkuvõtlikku jutustamist; Jälgib kaaslast, suudab vajadusel täiendada tema jutustamist;</p>	<p>olulise eristamine ebaolulisest võrdlemine meedia kasutamine visuaalse teksti analüüs teksti /kaaslase kuulamine kuuldude hinnangu andmine kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel kuuldud teksti kokkuvõtte sõnastamine kuuldu põhjal tegutsemine oluliste mõistete ja seoste leidmine sõnavaramängud ringmängud IKT vahendite kasutamine Projektõpe Kirjeldamine, võrdlemine, arutelu, paaristöö, küsimuste moodustamine, küsimustele vastamine, oma töö/idee esitlemine,</p>	<p>Teised ained: matemaatika (mõistab teksti, võrdleb, rühmitab, mõistab tabelit, diagrammi, vastab küsimustele) muusikaõpetus (avaldab arvamust kuuldu kohta, jutustab läbielatud sündmusest, esitab lauluteksti peast, vastab küsimustele) loodusõpetus (mõistab teksti, töötab tekstiga juhiste alusel, vastab küsimustele loetu kohta. „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ (õppeaasta eesmärkide</p>	<p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine: Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut. Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi. Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p>
--	---	---	--	---

<p>iseloostamine plaani järgi.</p> <p>11. Kirjaliku teksti koostamine</p> <p>Tekstilähedase lühikese kirjaliku ümberjutustuse ühine koostamine kava ja tugisõnade abil, tekstilõikude laiendamine lausetega. Osaoskuste harjutamine: erisuguse sõnastusega tekstide sobivuse võrdlemine, lausete ja lõikude järjestamine, lausete seostamine, mõttelünkade sisu tuletamine ja sõnastamine, koostatud teksti sisuline ja formaalne parandamine.</p>	<p>Iseloostab tegelast plaani järgi;</p> <p>koostab kava/ tugisõnade abil tekstilähedase ümberjutustuse.</p>	<p>oma arvamuse avaldamine, rollimängud, dialoogi/ dramatiseeringu koostamine</p> <p>teabe leidmine ja selle kriitiline analüüsimine</p> <p>olulise eristamine ebaolulisest võrdlemine, meedia kasutamine visuaalse teksti analüüs</p> <p>teksti /kaaslase kuulamine</p> <p>kuuldud hinnangu andmine</p> <p>kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel</p> <p>kuuldud teksti kokkuvõtte sõnastamine</p> <p>kuuldu põhjal tegutsemine</p> <p>oluliste mõistete ja seoste leidmine</p> <p>sõnavaramängud, ringmängud</p> <p>IKT vahendite kasutamine</p> <p>Projektõpe</p>	<p>püstitamine, erinevad tekstid tegevusalade ja ametite kohta, arutelu, rollimängud, dramatiseering, suuline väljendusoskus, loomekonkurssidel esinemine)</p> <p>Teised ained:</p> <p>matemaatika (mõistab teksti, võrdleb, rühmitab, mõistab tabelit, diagrammi, vastab küsimustele)</p> <p>loodusõpetus (mõistab teksti, töötab tekstiga juhiste alusel, vastab küsimustele loetu kohta.</p>	<p>Kokkuvõttev ja õppimist toetav hindamine:</p> <p>Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist või sõnalist hinnangut.</p> <p>Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi.</p> <p>Enese- ja kaaslaste hindamine vastava hindamis-mudeli järgi.</p>
--	--	--	--	--